

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej, ul. Ballestremów 16.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej udziela pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej osobom i rodzinom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. Adresatami pomocy są osoby doświadczające przemocy domowej, doznające utraty, śmierci bliskich, zagrożone samobójstwem, dotknięte nagłą chorobą lub niepełnosprawnością i innymi zdarzeniami traumatycznymi.

Ośrodek czynny jest od poniedziałku do piątku od godziny 8.00 do 20.00.

I. Stan zatrudnienia

Ośrodek zatrudnia pracowników merytorycznych: psychologów i pracownika socjalnego, a także pracowników administracyjnych. Stan zatrudnienia na koniec 2025 roku wyniósł 19 osób, w ramach 13,38 etatu. Przy czym dla jednego pracownika (1 etat) dzień 31 grudnia 2025 roku był ostatnim dniem zatrudnienia, drugi z pracowników (1 etat) znajdował się w okresie wypowiedzania umowy o pracę, z skutkiem na dzień 7 stycznia 2026 roku, natomiast trzeci pracownik ujęty w zestawieniu (3/4 etatu) - przebywa na zasiłku chorobowym.

II. Budżet

1) Planowany budżet Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej w 2025 roku:

– środki samorządowe R.85220	1.316.697,00
– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego R.85205	22.650,00
Łącznie:	<u>1.339.347,00</u>

1) Pozyskane środki zewnętrzne w 2025 roku:

– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego R.85205	25.564,00
– środki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy R.85295	36.950,00
– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego na dodatki motywacyjne dla pracowników R.85220	131.697,00

2) Wykonanie budżetu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej na koniec 2025 roku:

– środki samorządowe R.85220	1.289.203,76
– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego R.85205	22.554,21
– środki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy R.85295	36.947,77
– dotacja ŚUW (dodatki motywacyjne) R.85220	129.924,21
Łącznie:	<u>1.478.629,95</u>

3) Wykorzystanie środków zewnętrznych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej na koniec 2025 roku:

- realizacja zadań na rzecz pomocy Ukrainie (pomoc psychologiczna) –R.85295: wykorzystano 99,99 % środków przeznaczonych na ten cel.
- realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową -R.85205: dotację wykorzystano w 87,31%.
- realizacja Programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową -R.85205: dotację wykorzystano w 95,03%,
- realizacja zadania „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników w postaci dodatku motywacyjnego-R.85220 wykonano w 98,65%.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej zwrócił się z prośbą o dokonanie zwiększenia wydatków w planie finansowym na 2025 rok w dziale 852, rozdziale 85220, w związku z podwyższeniem odpisu na ZFŚŚ oraz przystąpieniem pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej do PPK oraz podniesieniem płacy minimalnej w 2025 roku wraz z narzutami.

III. Zadania realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

1) Pomoc psychologiczna:

- indywidualne spotkania osób pozostających w kryzysie z psychologiem, w szczególności osób doświadczających przemocy domowej,
- prowadzenie spotkań grupowych dla osób doświadczających przemocy domowej - w formie grupy wsparcia,
- prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych wobec osób z deficytami w obszarze kompetencji wychowawczych oraz zagrożonych doświadczaniem przemocy, np. poprzez realizację programu „*Szkoła dla rodziców - wychowanie bez przemocy*”,
- prowadzenie „*Programu edukacyjno-profilaktycznego dla kobiet dotyczącego sposobów reagowania na zachowania przemocowe*”,
- prowadzenie interwencji psychologicznej w sytuacji „*ostrych kryzysów psychicznych*” np. w związku z występowaniem myśli samobójczych,
- prowadzenie indywidualnej i grupowej pracy z osobą stosującą przemoc, poprzez realizację między innymi *Programów korekcyjno - edukacyjnych oraz psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową*,
- prowadzenie spotkań dla małżeństw i par przeżywających kryzys w związku,
- pomoc w przeżywaniu żałoby,

- pomoc osobom zaburzonym psychicznie w zakresie dzialań interwencyjnych,
- składanie zeznań na Policji oraz w Sądzie, w sprawach osób doświadczających przemocy, także towarzyszenie tym osobom podczas składanych zeznań.

2) Pomoc socjalna:

- sporządzanie formularza „Niebieskie Karty” - wszczęcie procedury,
- sporządzanie zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa,
- sporządzanie wniosków o wgląd w sytuację rodziny / dziecka oraz informacji do Sądu Rejonowego,
- udzielanie pomocy w uzyskaniu schronienia osobom doświadczającym przemocy.

3) Pomoc prawna:

- udzielanie indywidualnych porad prawnych klientom Ośrodka,
- sporządzanie na wniosek klienta dokumentów, m.in. wniosków: rozwodowych, o alimenty, o opuszczenie mieszkania, rozdzielenie majątkową, innych uzależnionych od sytuacji osoby,
- sporządzanie odpowiedzi na pozwy w formie pism procesowych.

4) Ponadto do zadań Ośrodka należy:

- pozostawanie w gotowości w przypadku konieczności udzielania pomocy psychologicznej na wypadek katastrof masowych,
- prowadzenie poradnictwa telefonicznego rozumianego, jako zdalne udzielanie wsparcia osobom niewymagającym kontaktu osobistego,
- prowadzenie statystyk, analiz i sprawozdawczości.

5) Dodatkowo:

Przeprowadzenie prelekcji, wykładów i szkoleń związanych z tematyką działalności Ośrodka - na wniosek organizacji lub instytucji.

Zadania realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej wpisują się między innymi w założenia o Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście Ruda Śląska na lata 2025 - 2030, a także Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Rudzie Śląskiej, czy też Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli.

IV. Charakterystyka działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej.

1. Zgłaszane problemy:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej objął wsparciem psychologicznym 638 osób, którym udzielono 3.006 usług psychologicznych (w tym konsultacji indywidualnych 2.906 oraz usług grupowych 100). Poniżej tabela obejmująca osoby, z podziałem na zgłoszone problemy podczas indywidualnych konsultacji:

Lp.	Rodzaj problemu	Liczba osób, zgłaszających problem
1	Agresja	3
2	Alkoholizm	11
3	Choroba, choroba przewlekła	16
4	Gwałt	2
5	Inne	7
6	Kryzys osobisty i inne	255
7	Myśli, próba samobójcza, samobójstwo	38
8	Niepełnosprawność	3
9	Ofiara przemocy dziecko	4
10	Ofiara przemocy kobieta	103
11	Ofiara przemocy mężczyzna	4
12	Ofiara wykorz. sexual. dziecko	2
13	Ofiara wykorz. sexual. kobieta	1
14	Ofiara wykorz. sexual. mężczyzna	0
15	Problemy emocjonalne dorosłego	106
16	Problemy emocjonalne dziecka	26
17	Problemy małżeńskie	58
18	Problemy rodzinne	82
19	Problemy wychowawcze	82
20	Sprawca przemocy kobieta	19
21	Sprawca przemocy mężczyzna	50
22	Uzależnienia inne	4
23	Współuzależnienie	6
24	Wypadek / katastrofa	3
25	Zaburzenia psychiczne	25
26	Niepełnosprawność fizyczna	2
27	Świadek przemocy dziecko	1
28	Świadek przemocy kobieta	5
29	Świadek przemocy mężczyzna	0
30	Żałoba	27

W praktyce ilość zgłaszanych problemów jest zdecydowanie większa niż liczba osób objętych wsparciem, gdyż jedna osoba może sygnalizować więcej niż jeden problem. Dla potrzeb sprawozdawczych wykazano 638 osób, które zgłosiły 945 problemów (ujęte zgodnie z powyższym wykazem).

2. Usługi psychologiczne.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej świadczy indywidualne i grupowe poradnictwo psychologiczne wobec osób znajdujących się w różnych sytuacjach kryzysowych. W 2025 roku **638** osobom udzielono łącznie **3.006** różnych usług psychologicznych (z czego usług w terenie **81** oraz z wykorzystaniem zdalnych środków komunikacji: **129**). W zdecydowanej większości były to konsultacje indywidualne, których odbyło się **2.906** przy **100** spotkaniach grupowych. Konsultacje miały charakter jednorazowy jak również z uwagi na złożoność problemu obejmowały kilka, a nawet kilkanaście spotkań. Wsparciem obejmowano osoby dorosłe, a także dzieci: **37** (do 18 roku życia) oraz seniorów **65** (osoby w wieku 60+). Szczególną formą usługi psychologicznej jest „interwencja kryzysowa” rozumiana jako udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej osobom zgłaszającym kryzys. W 2025 roku pomocy interwencyjnej wymagało **80** osób, którym udzielono **108** usług interwencyjnych. Interwencje dotyczyły zarówno sytuacji związanych z doświadczaniem przemocy, jak również myślami samobójczymi, chorobami psychicznymi, czy też kryzysami emocjonalnymi. W części spośród sytuacji interwencyjnych koniecznym było wzywanie służb ratujących życie: Pogotowia Ratunkowego, czy też Policji.

3. Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających i zagrożonych przemocą.

Ośrodek każdego roku organizuje wsparcie dla kobiet, które doświadczały przemocy lub nadal są w związkach przemocowych. Ideą prowadzonych spotkań jest dzielenie się wsparciem przez osoby w podobnej sytuacji. W 2025 roku zorganizowano jedną grupę wsparcia, która odbywała się od 26 marca do 25 czerwca 2025 roku. W **12** spotkaniach, uczestniczyło: **10** pań.

4. Program edukacyjno - profilaktyczny dla kobiet dotyczący sposobów reagowania na zachowania przemocowe”

Zajęcia adresowane są do Pań zagrożonych przemocą lub przemocy doświadczających. Zajęcia poza charakterem wspierającym mają walor edukacyjny, uczą sprawstwa w bardzo konkretnych sytuacjach. Psycholog prowadzi zajęcia, w których uczestniczą także zaproszeni goście pracownik socjalny, prawnik, czy przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego. Omawiane są bardzo konkretne rozwiązania i możliwości. Często uczestnicy spotkań grupowych decydują się po zakończeniu zajęć na dalszy kontakt indywidualny z psychologiem. Spotkania w ramach grupy profilaktyczno - edukacyjnej odbywały się w okresie od 17.09.2025 do 03.12.2025 r. Łącznie zorganizowano **12** spotkań, w których udział wzięło **10** kobiet.

5. Zajęcia profilaktyczne i edukacyjne dla rodziców w obszarze podnoszenia kompetencji wychowawczych, a także profilaktyki zachowań przemocowych.

Zajęcia realizowane w ramach programu „Szkoła dla rodziców - wychowanie bez przemocy”. Program o charakterze grupowym, podnoszący kompetencje wychowawcze rodziców i opiekunów dzieci, w szczególności kładący nacisk na wychowanie pozbawione zachowań przemocowych.

W 2025 roku odbyły się 4 edycje zajęć, łącznie 120 godzin zegarowych. Do udziału w zajęciach przystąpiło 58 klientów Ośrodka, zajęcia ukończyło 38 osób, nie ukończyło: 30 uczestników. Zajęcia odbywały się w terminach:

- Szkoła I w okresie od 28.01.2025 do 01.04.2025 r.
- Szkoła II w okresie od 11.03.2025 do 20.05.2025 r.
- Szkoła III w okresie od 10.09.2025 do 26.11.2025 r. (grupa poranna)
- Szkoła IV w okresie od 10.09.2025 do 26.11.2025 r. (grupa popołudniowa).

6. Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową jest ofertą Ośrodka adresowaną do osób stosujących przemoc domową oraz ich rodzin. Celem prowadzonych zajęć jest ograniczenie przemocy domowej, poprzez wywołanie zmiany w postępowaniu osoby stosującej przemoc, aby wyeliminować jego przemocowe przekonania i zachowania, zastępując je zachowaniem właściwym i pożądanym. W roku 2025 zorganizowano łącznie dwa programy korekcyjno - edukacyjne:

- I PKE w okresie od 8.03.2025 do 21.06.2025 roku,
- II PKE w okresie od 6.09.2025 do 20.12.2025 roku.

Przeprowadzono 29 zajęć grupowych trwających łącznie 120 godzin zegarowych. Podpisano 36 kontraktów z kandydatami do udziału w programie. Do programu przystąpiło 29 osób, z których warsztaty ukończyło 20 klientów, przerwało 9.

7. Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.

Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową jest ofertą Ośrodka skierowaną do osób, które ukończyły program korekcyjno - edukacyjny ale wymagają pogłębionej pracy nad zmianą swoich postaw i przekonań lub też wymagają bardziej indywidualnego podejścia, pracy w małej grupie wyłącznie na własnym problemie. W 2025 roku zrealizowano jeden cykl zajęć. Zajęcia miały charakter zarówno grupowy jak i indywidualny. Łączna ilość godzin przypadających na jednego uczestnika wyniosła 30. Do programu przystąpiło 4 uczestników, wszyscy ukończyli zajęcia. Dwie osoby pomimo podpisania kontraktu, do zajęć nie przystąpiły. Zajęcia odbywały się w okresie od 9.09.2025 do 28.10.2025 r.

8. Spotkania konsultacje dla par i małżeństw.

Usługi psychologiczne adresowane są także do par i małżeństw przeżywających kryzys w związku. Celem prowadzonych spotkań jest najczęściej poprawa relacji partnerów poprzez wypracowanie właściwych kanałów komunikacyjnych, a także określenie wspólnych wartości i wypracowanie obopólnego szacunku jako podstaw prawidłowych relacji.

Łącznie z konsultacji skorzystało: 6 par. Które uczestniczyły w 35 konsultacjach.

9. Praca z rodzicem i dzieckiem.

Szczególną grupą obejmowaną wsparciem są dzieci. W 2025 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej objął wsparciem 37 dzieci, udzielając im łącznie 215 usług. Konsultacje z dzieckiem były poprzedzone spotkaniem z rodzicem lub rodzicami.

10. Wsparcie psychologiczne dla obywateli Ukrainy.

Wsparciem psychologicznym w 2025 roku byli także obejmowani obywatele Ukrainy będący w kryzysie uchodźczym w związku z wojną. W ramach Ośrodka został zatrudniony na umowy zlecenie psycholog świadczący pomoc obywatelom Ukrainy w ich ojczystym języku. Z wsparcia psychologa skorzystało łącznie 56 uchodźców, którym udzielono 415 konsultacji.

11. Udział w grupach roboczych i zespołach interdyscyplinarnych.

W 2025 roku w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej poradnictwem socjalnym oraz wsparciem pracownika socjalnego objęto 26 rodzin. W zdecydowanej większości przypadków powodem do udzielenia pomocy było doświadczanie przemocy domowej. Łącznie sporządzono 24 części A formularza „Niebieskie Karty”, dla 23 rodzin. Z czego pracownik socjalny sporządził 21 formularzy, natomiast psycholog wypełniał formularz trzykrotnie. Przeprowadzono, także 7 konsultacji niezakończonych wszczęciem procedury „Niebieskie Karty”. Wszystkie sporządzone formularze „Niebieskie Karty” zostały przekazane do Zespołu Interdyscyplinarnego przy Centrum Usług Społecznych w Rudzie Śląskiej celem dalszego prowadzenia.

12. Osoby kierowane do zabezpieczenia schronienia z uwagi na przemoc:

Z uwagi na przemoc domową, oraz konieczność opuszczenia w związku z nią miejsca zamieszkania, pomocy udzielono 1 osobie, którą zabezpieczano dwa razy. Ww. otrzymała skierowanie do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy (K:1, M:0, Dz:0). W jednym przypadku pomimo wydanego skierowania klient nie stawiał się we wskazanym ośrodku.

13. Pisma kierowane do Sądu, Prokuratury i na Policję:

- zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną: 24
- informacji do sądu o sytuacji rodziny / dziecka lub wnioski o wgląd w sytuację: 13

14. Usługi prawne:

Bezpłatne poradnictwo prawne jest świadczone w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej raz w tygodniu. Osoby korzystające z poradnictwa poza uzyskaniem porady mogą liczyć na przygotowanie pism procesowych, a także odpowiedzi na nie, pozwów o alimenty, czy też wniosków o eksmisję osoby stosującej przemoc domową. W 2025 roku z pomocy prawnej skorzystało:

114 osób, którym udzielono 178 usług prawnych. Spośród osób które skorzystały z pomocy prawnej 48 osób było uwięzionych w przemoc, osobom tym udzielono: 67 porad prawnych.

15. Prowadzenie szkoleń, prelekcji i wykładów.

Psycholodzy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej przeprowadzili łącznie 6 prelekcji i warsztatów w ramach *Metropolitalnego Święta Rodziny*, z czego 3 spotkania pod nazwą „Wewnętrzny krytyk - wpływ na rodzicielstwo”, a także po jednym warsztacie pod nazwą „Razem Silniejsi - Wsparcie dla Rodzin z Ukrainy”, „Bezpieczna Rodzina, Silna Kobieta”, „Rola Seniora we współczesnej rodzinie” - zajęcia miały miejsce na terenie Dziennego Domu Pomocy „Senior - Wigor” w Rudzie Śląskiej.

16. Akcje informacyjne dotyczące przemocy.

W 2025 roku dyrektor Ośrodka prowadził dwa spotkania informacyjne z zakresu prawa i procedur w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Pierwsze spotkanie przeprowadzono dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, natomiast drugie dla kandydatów na rodziców zastępczych.

DYREKTOR
Ośrodka Interwencji Kryzysowej
w Rudzie Śląskiej
mgr Rafał Szpak